

מוכרז לפרסם כסדר הנס הגלוי, ולהבין שאין שום נפ"מ בין שמן שבוער, או חומץ, וכן כל ה"כחי ועוצם ידי" שרואים בבריאה, אין זה כח האדם "כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל" וכמו שהוית הבריאה מכריח על בורא, כן קיום הבריאה מכריח על משגיח "הוא אמר ויהי" "הוא צוה ויעמוד" כי אחרת איך לא נפרדים כל היסודות הסותרים זל"ז, ואיפה הוא הדרך או המסמרים המחבר אותם, אבל כ"ז שלא יעשה מעשה בפועל עכ"ז, לא יועיל, כי לתלמיד הקשה שנקרא גוף, מוכרחים דוקא ע"י מעשים, להחדיר האמת הזה ללב הבשרי ג"כ, וזהו הפעולה המיוחדת שבהדלקה, ושל הנחת תפילין וכל המצות המעשיות, בכוחן להחזיר האמת שלא ישוחר מרצונותיו והשוחר אפי' של נגיעה קטנה מעוררת החכם, ועושה אותו אחד עם הנגיעה, וכ"ש נגיעות הגוף, ורק ע"י מעשים והתבוננות תמידית יוכל להנצל.

ליל ט"ק מקץ ו' מנחה ט"ז

הנהגת ה' עם כלל ישראל הוא בהתגלות כשם פרו לברדיטשיווער ז"ל, שהפריץ יש לו מכל עונגי עוה"ז, אמר אבל הנאה של מצות "נר חנוכה" אין לו, וביאור דבריו דכאשר מתבוננים בהנהגת ה' עם כלל ישראל בכל העת בודאי יתמלא שמחה בכל לב ישראלי, דהנהגתו עמנו רחוקה מאוד מהנהגתו עם שאר אוה"ע.

ובכ"ש הנביא ישעי' (מ"ה ט"ו) "אכן אתה א' מסתתר אלקי ישראל מושיע" וכו', ועיי"ש ברד"ק ובא"ע שפי' שהכונה שעם כל אוה"ע הנהגתו ב"א' מסתתר", אבל בישראל הוא "א' מושיע" בגלוי,

ולעניי כל רואים שמושיע ישראל הוא, ממצרים ועד עתה אנו רואים את זה. "ומן המצר קראתי" כלומר שבעת צרה ר"ל רואים אנו השגחתו עלינו. וכן בעת הרחבה ג"כ "ענני במרחב קה". דשני שמות ישנם שמנהיג בהם עולמו "שדי" ושם "ה'", והשם שדי' הוא הטבע שהנהגתו עם מהלך טבעי, ושם ה' הוא למעלה מדרך הטבע, והתורה מעידה שגם עם האבות הק' ה' ההתגלות רק בשם "שדי" ושמי ה' "לא נודעת" כלומר ידעו מזה השם, אבל הנהגת ה' מהם וגילוי, לא ה' רק עם השם "שדי" משא"כ במרע"ה היתה כבר ההנהגה והגילוי שם

השם "ה'" שהוא המהוה הכל.

ובאמת צריך להבין מדוע נקרא א' מסתתר השם "שדי" שביארנו שהוא ההנהגה הטבעית, דהלא מה חסר לראות בטבע שם "ה'" היערך שולחן וכל מטעמים בלי עורך, ובפרט לסעודה גדולה, וא"כ כשרואים כל העולם כולו, הכל מוכן וערוך, מי שוטה שלא יראה מזה העורך? וכן הוא האמת, רק שמ"מ נקרא שם זה א' מסתתר, מפני טבע האדם שהוא אינו מתבונן ורואה הכל, ואינו שואל "מי ברא אלה" ולהם נשאר "א' מסתתר" השם שדי', אבל השם ה' הוא חוש ממש, שגם עיני הבשר רואות גילוי ה', דכאשר מראה חידוש נגד דרך הטבע, אז הכל מודים שיש מנהיג, וכן הוא הנהגתו אתנו, משא"כ באוה"ע מעולם לא נשמע שיעשה להם נסים ונפלאות, ואין לשום אומה ולשון שבעולם, לספר מנסים כיציאת מצרים, וירידת המן, ומתן תורה, ועוד.

וזהו השמחה בנס חנוכה, שחסידים אחדים נצחו את חיל היונים, שהיו

מו"ש"ק מקץ ו' מנחה ט"ז

חזקתו וגבורתו של לב ישראלי

כשמתבוננים בפ' זו מגבורת לב יוסף שהי' יכול להתנהג כן עם אחיו, והפליאה הגדולה שלא הודיע כל העת לאביו שהוא נמצא במצרים, נצייר נא בשכלנו היתכן להגנב מבית יעקב אבינו שהשכינה שוה שם, והוא ה"בן-זקונים" שלו, ולהמכר לעבד בבית מצרי רב טבחים, ואח"כ להמצא בבית אסורים, מאגרא רמא לבירא עמיקתא ברוחניות ובגשמיות, ולהתאפק כל העת דבודאי לא

אז המלכות הכי גדולה בעולם, ועם כל המונס וכלי זינס, לא יכלו לעמוד בפני החשמונאים, וכידוע שמלאך ה' הלך עם יהודה המכבי במלחמה, וכאשר אנו מדליקים נר חנוכה לזכרון הנסים האלו, ובפרט נס השמן שאין שם יד אדם לגמיר, וכולו מיוחד לה', אנו נזכרים בהבדל שבינינו לאוה"ע, וא"כ השמחה למעלה ממושגי האדם, ובפשטות אפי' ג"כ כשנזכרים שהנהגתו אתנו היא עד"ז בהתגליא, בודאי שאין קץ לשמחת לב הישראלי, כשמדליק נר חנוכה וכשאומר על הנסים, ומזכיר לעצמו שהי' כלל ישראל במצב "להשכיחם תורתך", שלא הי' להם היכלת ללמוד ולחיות ע"פ התורה והחכמה "ולהעבירם מחוקי רצונך" אפי' לחיות פשוט, כמו שמירת חוקי התורה, שא"צ לזה הרבה חכמה, ובמצב נורא כזה "עמדת להם" בגדר עמידה, "ולך עשית שם גדול וקדוש בעולםך" היינו שכל העולם ראו שהנהגת ה' עמנו הוא בשם ה' בהתגלות, שמחה כזו אין לה דמיון, בתענוגי העוה"ז, דר"ק.

עשה שום דבר, והראי' דכשנעשה שני למלך בודאי הי' בידו להודיע ולא עשה זאת, וביאר הרמב"ן דטעמו של יוסף הי' בשביל שהבין שהחלומות שלו הם אמת, וע"כ לא הודיע כדי שיוכלו להתקיים, והגמ' לומדת מזה דלעולם יצפה אדם לחלוס עד כ"ב שנה מנלן מיוסף. והלא נוראות להשתומם מזה אומץ רוחו של יוסף, לסבול יסורים ובזיונות, ונגיעות של מצוות, מצות כבוד אב, וכדומה, ולא לזוז מהאמת, אף שלא